

REGERING VAN ARUBA

Ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling,
Infrastructuur en Milieu

Onze Natuur & Ons Milieu,
op weg naar een evenwichtige toekomst

Natuur- en Milieubeleidsnota 2018-2021

Voorwoord

Beste lezer,

Met veel genoegen bied ik, de minister belast met Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu, u de nota **'Onze Natuur en Ons Milieu, op weg naar een evenwichtige toekomst'** aan. Deze nota is opgesteld door mijn ministerie, waaronder ook de Directie Natuur en Milieu (DNM) ressorteert. De nota is het werk van een diverse groep van actoren die gedurende de verschillende bijeenkomsten hun bijdrage hebben geleverd met betrekking tot de verschillende standpunten, bezorgdheden en ideeën inzake het milieu in Aruba.

Het is evident dat er een nieuw tijdperk is aangebroken voor ons land. Een tijdperk waarin het waarborgen van het milieu en onze natuurlijke omgeving niet meer onderschikt kan zijn aan de economische ontwikkelingen. Het tijdperk is aangebroken waarin er gesproken dient te worden over de daadwerkelijke duurzame ontwikkeling van ons land en het creëren van een balans tussen enerzijds een verantwoorde ontwikkeling en anderzijds de bescherming van onze natuurlijke omgeving.

Wij staan als land voor grote uitdagingen die met de nodige daadkracht en grensoverschrijdende ambities in kansen kunnen worden getransformeerd. Zo wordt de afvalproblematiek van Aruba op integrale en professionele wijze aangepakt. Iedereen doet mee, iedereen draagt bij... Ook richten we ons op het beschermen van kwetsbare natuurlijke gebieden met een grote biodiversiteit. Ook in Aruba heeft de natuur een toekomst...

Het geven van voorlichting en het verstrekken van juiste informatie worden beschouwd als randvoorwaarden voor het behalen van onze doelstellingen. Wij willen communiceren over de beleidsvoornemens, wettelijke kaders en bestaande regelgeving, maar belangrijker nog, wij willen iedereen enthousiasmeren voor de ongekende waarde van de Arubaanse natuur.

De ambities van het ministerie zijn groot en vergen een pragmatische aanpak en lef. Voor u heeft u een beleidsnota die dynamisch van aard is. Wij willen werken op basis van concrete acties en doelstellingen die aangestuurd kunnen worden conform de behoeften van ons land. Door met elkaar in gesprek te gaan, samen te werken en een gezamenlijk doel voor ogen te houden, zullen wij onze milieu- en natuurdoelstellingen behalen.

Samen bijdragen aan de toekomst... met inbegrip van de natuur...

Otmar E. Oduber

Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling,
Infrastructuur en Milieu

Uitgave 2018

Ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu
L.G. Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba

Tel: +297 528-5070

E-mail: robert.kock@gobierno.aw | gisbert.boekhoudt@dnmaruba.org

© 2018 Het Ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu van Aruba. Alle rechten voorbehouden.

Ontwerp- en drukwerkbegeleiding: Pure Aruba Design

Fotografie: Directie Natuur en Milieu Aruba

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	03
Samenvatting	06
1. Onze Natuur & Ons Milieu, op weg naar een evenwichtige toekomst	08
1.1 Inleiding	08
1.2 Natuur en milieu in Aruba	09
2. Ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu	13
2.1 Inleiding	13
2.2 Interne actoren	13
2.3 Externe actoren	15
3. SWOT-analyse	18
3.1 Inleiding	18
3.1.1 SWOT-analyse Afval	20
3.1.2 SWOT-analyse Habitat en Soort	22
3.1.3 SWOT-analyse Milieu en Gezondheid	24
3.1.4 SWOT-analyse Klimaatverandering	26
4. Actieplan	28
4.1 Inleiding	28
4.1.1 Actieplan Afval	29
4.1.2 Actieplan Habitat en Soort	32
4.1.3 Actieplan Milieu en Gezondheid	36
4.1.4 Actieplan Klimaatverandering	37
5. Aansluiting met de Sustainable Development Goals (SDGs) van de Verenigde Naties en Land Aruba	38
6. Tot slot	40
7. Bijlage 1: Lokale en internationale partners	42
8. Bijlage 2: Confrontatie-analyse	43

Samenvatting

Deze beleidsnota **'Onze Natuur en Ons Milieu, op weg naar een evenwichtige toekomst'** beschrijft het beleid voor wat betreft de natuur en het milieu in Aruba voor de regeerperiode 2018-2021. Deze is bedoeld als basis voor een gedegen besluitvorming en omvat duidelijke strategische doelen ten behoeve van een adequaat natuur- en milieubeleid.

De nota geeft ten eerste een globaal overzicht van de ontwikkelingen op het gebied van natuur en milieu in Aruba. Hierna volgt een toelichting op het kader waarin het beheren van de natuur en het milieu door het ministerie van Ruimtelijk Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu en de Directie Natuur en Milieu (DNM) zich afspeelt, alsook de visie en betrokken actoren. Vervolgens worden de resultaten van een SWOT-analyse en het daaruit voortvloeiende actieplan weergegeven voor vier geïdentificeerde prioriteitsthema's, namelijk; **Afval, Habitat en Soort, Milieu en Gezondheid en Klimaatverandering**. Ten slotte en ten behoeve van een geïntegreerd

duurzaam ontwikkelingsbeleid is de verbinding gemaakt met de **Sustainable Development Goals** (SDGs) van de Verenigde Naties.

In deze beleidsnota hebben het ministerie en de DNM samen met belanghebbenden prioriteiten op een rij gezet, getracht inzicht te geven in de status van het natuur- en milieubeleid in Aruba om zo een actieplan op te stellen. Het streven is om het actieplan met succes te implementeren. Deze nota is dynamisch van aard en zal worden aangepast al naar gelang de behoefte.

1. Onze Natuur & Ons Milieu, Op weg naar een evenwichtige toekomst

1.1 Inleiding

Met deze beleidsnota **'Onze Natuur en Ons Milieu, op weg naar een evenwichtige toekomst'** wordt voor de regeerperiode 2018-2021 richting gegeven aan het stimuleren van de duurzame ontwikkeling van Aruba, waarbij rekening wordt gehouden met de natuur en het milieu, zoals beschreven in het regeerprogramma **'Hunto pa Aruba'**. Hierbij wordt ook de verbinding gemaakt met de **'Sustainable Development Goals'** die door de Verenigde Naties zijn geformuleerd ten behoeve van duurzame ontwikkeling.

Voor het opstellen van deze beleidsnota is er intensief contact geweest met belangengroepen van burgers en bedrijven. In juni 2014 heeft een tweedaagse conferentie plaatsgevonden, waar de aanwezigen de prioriteitsthema's hebben aangegeven. In februari en maart 2015 hebben workshops plaatsgevonden voor de thema's die als prioriteiten zijn aangemerkt, met als doel deze uit te werken.

In februari en maart 2018 hebben stakeholdersessies plaatsgevonden, waar de prioriteitsthema's gezamenlijk zijn geanalyseerd en geactualiseerd. **Deze beleidsnota is opbouwend en ziet de sessies met belangengroepen als een sleutelinstrument voor transparante en geïnformeerde beleidsvorming.**

In het volgende hoofdstuk wordt het beleidsdomein natuur en milieu binnen de Arubaanse context toegelicht. In hoofdstuk 2 wordt de visie van het ministerie en de interne en externe actoren beschreven. In hoofdstukken 3 en 4 worden de SWOT-analyse¹ (met inbegrip van een confrontatie-analyse) van de vier prioriteitsthema's en de daaruit voortvloeiende actieplannen beschreven. In hoofdstuk 5 wordt de aansluiting met de Sustainable Development Goals (SDGs) van de Verenigde Naties toegelicht volgens de voor Aruba geldende maatstaven. Dit laatste met als doel duurzame acties in het beleid te integreren. Het laatste hoofdstuk is gewijd aan de conclusie en bevat een reflectie op de beleidsnota.

¹SWOT staat voor *Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats* (sterke punten, zwakke punten, kansen en bedreigingen).

1.2 Natuur en milieu in Aruba

Jarenlang was het handelen vanuit voornamelijk het economisch belang bepalend voor de ontwikkeling van Aruba. Er werd weinig rekening gehouden met de gevolgen voor de natuur en het milieu. Verhoging van de welvaart door het stimuleren van economische groei leek onstuitbaar. De economie van Aruba werd in de vorige eeuw voornamelijk aangedreven door de olieraffinaderij. Vervolgens werd deze rol overgenomen door het toerisme. De groei van de bevolking, de verhoging van het voorzieningenniveau en de uitbreiding van de voorzieningen ten behoeve van het toerisme hebben gevolgen gehad voor de natuur en het milieu. Internationaal speelt deze problematiek ook en inmiddels is er onderkend dat er een grote en urgente noodzaak is om een duurzame ontwikkeling te stimuleren. Hierbij worden vooruitgang en welvaart niet alleen beschouwd vanuit een economisch perspectief, maar wordt er ook rekening gehouden met de kwaliteit van de directe leefomgeving, de natuur en het milieu. **Voor het realiseren van een duurzame maatschappij en economie is het nodig om te zoeken naar de juiste balans tussen economie, mens, natuur en milieu.** Dit geldt ook voor Aruba.

Het gangbare marktmechanisme van de economie heeft veel positieve gevolgen gehad, maar heeft ook ongewenste effecten. Ondanks het feit dat een schoon milieu en een gezonde natuur schaarse 'goederen' zijn, werkt dit marktmechanisme niet voor de bescherming van de natuur en het milieu. Particulieren en bedrijven nemen nog te vaak een kortetermijnbeslissing om bijvoorbeeld ongewenste bijproducten of gegeneerd afval op de goedkoopste manier te verwijderen; dit geldt ook voor de overheid,

²Volgens het onderzoek "The Economics of Ecosystems and Biodiversity - Aruba 2018" is de monetaire waarde van het natuurlijk kapitaal op Aruba (gebaseerd op toeristische uitgaven) vastgesteld op een jaarlijks bedrag van 269 miljoen Amerikaanse dollars.

met als gevolg een negatieve invloed op de natuur en het milieu in Aruba. **De aantasting van de natuur en het milieu in Aruba zal invloed hebben op onder andere de toeristenindustrie².** De kosten van het niet

tijdig nemen of uitstellen van natuur- en milieubeheersmaatregelen zullen in de toekomst alsnog onder de aandacht komen, met veelal een hoger prijskaartje voor de volgende generatie. Verontreinigde locaties op land en in zee en niet meer voorkomende planten- en diersoorten kunnen vaak niet meer worden hersteld of vragen zulke grote financiële investeringen dat die niet gedragen kunnen worden door de maatschappij.

Door het niet adresseren van natuur- en milieuitdagingen wordt de leefomgeving aangetast, verontreinigd of raakt deze uitgeput. Dit betekent dat het nodig is om de economie volgens een ander sturingsmechanisme te laten functioneren. Om een gezonde leefomgeving te behouden en/of deze te verbeteren, wordt er gestreefd naar het realiseren van een duurzame samenleving. Een onderdeel hiervan is het stellen van randvoorwaarden aan menselijk gedrag en economische ontwikkelingen, waarmee de balans tussen economie, mens en milieu weer in evenwicht wordt gebracht.

De aandacht voor duurzame ontwikkeling in Aruba is de afgelopen jaren toegenomen, maar de wetgeving is hierbij achtergebleven. Het juridisch instrumentarium is momenteel te beperkt. Ten behoeve van de bescherming van de natuur en het milieu zijn verschillende internationale verdragen opgesteld. Enkele hiervan zijn inmiddels ook door Aruba geratificeerd, voor een aantal andere geldt dat dit nog gedaan moet worden. Verder is aanpassing van de nationale wetgeving noodzakelijk om de uitvoering van het natuur- en milieubeleid mogelijk te maken. Naast een modernisering van wet- en regelgeving, zijn toezicht op de naleving en handhaving van de gemaakte afspraken nodig. Ten slotte is het wenselijk dat verschillende overheidsdiensten die belast zijn met natuur- en milieutaken onder één ministerie gaan ressorteren, zodat het overheidsbeleid uniform kan worden uitgevoerd. In uitzonderingssituaties worden natuur- en milieutaken door diensten van andere ministeries uitgevoerd, maar kunnen er wel duidelijke afspraken worden gemaakt over de samenwerking. **Samenwerking is een belangrijke sleutel naar een duurzame toekomst.**

NANAIH-EN MILIEUBELEIDSNOVA
2018-2024

REGERING VAN ARUBA

DE VISIE

Ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling,
Infrastructuur en Milieu

Het besturen conform de principes van transparantie, integriteit en mensgericht handelen. Het continue informeren van de burger over de te nemen acties, bestaande wet- en regelgeving en vigerend beleid. Een goed voorbeeld zijn en altijd kiezen voor acties die in overeenstemming zijn met de genoemde wet- en regelgeving en genoemd beleid. Het analyseren van elke actie ten behoeve van de kwaliteit van leven en het waarborgen van de natuur en het milieu.

2. Ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu

2.1 Inleiding

De overheid is verantwoordelijk voor het behartigen van het algemeen belang van het Arubaanse volk. Het kabinet Wever-Croes I werd geïnstalleerd op 17 november 2017 met minister O. Oduber als minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu.

Op pagina 12 wordt de visie van het ministerie beschreven. De hiernavolgende twee paragrafen beschrijven de tot op heden geïdentificeerde interne en externe actoren die cruciaal zijn voor samenwerking³. Opgemerkt dient te worden dat dit overzicht nog uitgebreid kan worden.

2.2 Interne actoren

Directie Natuur en Milieu (DNM)

De DNM is ingesteld op 1 januari 2012 en heeft als taak: het voorbereiden, vormgeven, ten uitvoer brengen en evalueren van het natuur- en milieubeleid dat leidt tot een duurzame gezonde leefomgeving voor mens en natuur in Aruba. Hierbij staan het behouden, beschermen en verbeteren van natuurlijke milieukwaliteiten centraal.

Bureau City Inspector (BCI)

Het BCI is ingesteld op 6 november 2011. Het BCI heeft als taak: het mede adviseren bij de ontwikkeling en vertaling van beleid op het gebied van milieu. Het geven van advies en voorlichting inzake uitvoerende aangelegenheden op het gebied van milieu. Ook wordt er door het BCI toezicht en controle uitgeoefend op het gebied van milieu en worden er klachten en relevante kwesties behandeld.

Serlimar S.G.

Serlimar S.G. is ingesteld op 24 februari 2005 en heeft als taak: het op efficiënte wijze uitvoering geven aan het voorkomen van afvalproductie en het inzamelen en verwerken van afval. Serlimar S.G. is ook de beheerder van de vuilnisstortplaats te Parkietenbos. Tuinen en landschappen die toebehoren aan de overheid worden ook door Serlimar S.G. schoongemaakt.

Dienst Technische Inspectie (DTI)

De DTI is ingesteld op 1 januari 1986. DTI heeft als doel: het bevorderen van de werkwijze van werktuigen, toestellen, installaties en motorrijtuigen, het optimaliseren van arbeidsomstandigheden van werknemers, het beschermen van burgers tegen het gebruik van onjuiste maten, gewichten en weeg- en meetwerktuigen, stoomketels en drukvaten en elektrische en gasinstallaties.

Fundacion Parke Nacional Arikok (FPNA)

FNPA werd in 2000 ingesteld. Het Parke Nacional Arikok is een natuurgebied dat bestaat uit ongeveer 18% (exclusief Spaans Lagoen) van het totale landoppervlak van Aruba. Het FPNA heeft als taak het beheren van het natuurgebied, waarbij de bescherming en het behoud van de flora, fauna, geologie en historische plekken binnen het aangewezen gebied centraal staan.

³ De beschrijving van de interne en externe actoren is door het ministerie gedaan en is een interpretatie van de desbetreffende actoren.